

GLOSSARIY

9.2 Odam tayanch sistemasining tuzilishi

1. Tayanch sistemi — suyaklar, bo‘g‘imlar va yordamchi to‘qimalardan tashkil topgan tananing asosiy skeleti.
2. Suyak (osteon) — tananing mustahkam qismini tashkil qiluvchi qattiq to‘qima.
3. Umurtqa pog‘onasi — bosh suyagi ostidan dumg‘azagacha cho‘zilgan suyak qatori.
4. Kostochka (suyak to‘pi) — suyak ichidagi bo‘shliq va ichki tuzilma joylashgan joy.
5. Kostiy suyaklar — tashqi qatlamda joylashgan zich va qattiq suyak to‘qimasi.
6. Spongyoz (meshoqim) suyak — ichki, teshikcha yoki panjalar bilan to‘ldirilgan suyak qismi.
7. Bo‘g‘im — ikki yoki undan ortiq suyaklar bog‘langan joy, harakatga imkon beradi.
8. Ligament (bog‘lam) — suyaklarni bir-biriga mahkam bog‘laydigan to‘qima.
9. Tendon — mushakni suyakka biriktiruvchi mustahkam tolali to‘qima.
10. Kapsula — bo‘g‘imni o‘rab turuvchi himoyalovchi qattiq qavat.
11. Qizil suyakka iligi — qonni hosil qiluvchi suyak ichidagi yumshoq to‘qima.
12. Sariq ilik — asosan yog‘ to‘qimasidan iborat va energiya zaxirasi bo‘lgan suyak markazi.
13. Omurtka (umurtqa suyaklari) — umurtqa pog‘onasining har bir alohida suyak qismi.
14. Suyak pichog‘i — suyak yuzasining mustahkam qatlami.
15. Mushaklar birikmasi — suyaklar bilan birga harakatni taminlovchi mushak va to‘qimalar majmui.

16. Yumshoq to‘qima — suyak atrofidagi bog‘lovchi va kuchaytiruvchi to‘qimalar.
17. Sinovial bo‘g‘im — eng erkin harakatlanadigan bo‘g‘im turi, bo‘g‘im suyuqligi bilan to‘ldirilgan.
18. Somoncha suyaklar — kichik, nozik va simmetrik suyaklar, masalan, qo‘l va oyoq suyaklari.
19. Qattiq suyak — suyak tashqi qavati, qattqlik va mustahkamlikni ta’minlaydi.
20. Bog‘lovchi to‘qima — suyak va bo‘g‘imlarni bir-biriga bog‘lab turuvchi to‘qima turi.